

Co musisz wiedzieć o zmianach klimatu

2022-09-09

Do największych zagrożeń środowiskowych, ekonomicznych i społecznych należą obecnie zmiany klimatu. Wieloletnie obserwacje prowadzone przez naukowców wykazują, że na całym świecie dochodzi do podnoszenia się poziomu mórz, topnienia śniegu i lodu, a także wzrostu globalnych średnich temperatur powietrza i oceanów.

Raport Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu IPCC z 2021 r. wskazuje, że ocieplenie systemu klimatycznego Ziemi można przypisać emisji gazów cieplarnianych do atmosfery w wyniku działalności człowieka. 75% globalnej emisji gazów cieplarnianych pochodzi ze spalania węgla, ropy naftowej i gazu, a 25% z rolnictwa i wycinki lasów.

Na poniższej mapie przedstawiono emisje dwutlenku węgla ze spalania paliw kopalnych w granicach kraju na mieszkańca. Krajami charakteryzującymi się wysokim wskaźnikiem emisji CO₂ na mieszkańca są te produkujące ropę naftową, tj. kraje Bliskiego Wschodu, które jednocześnie mają stosunkowo małą populację. Kraje o dużej populacji i najwyższej emisji na mieszkańca w 2020 r. to Australia, która wyemitowała 15,37 ton CO₂, Stany Zjednoczone 14,24 ton oraz Kanada 14,2 ton. W najbardziej zagrożonych krajach Afryki Subsaharyjskiej takich jak Republika Środkowoafrykańska, Niger, Czad średnia emisja CO₂ na mieszkańca w 2020 r. wynosiła mniej niż 0,1 tony rocznie. Dla porównania: średnia ilość dwutlenku węgla wyemitowanego do atmosfery w ciągu roku przypadającego na obywatela Polski wynosi 8,76 tony.

Źródło: Global Carbon Project

Efekty zmian klimatu zaczynają być widoczne na co dzień. Pojawiają się coraz częstsze i groźniejsze w skutkach zdarzenia pogodowe, takie jak:

- gwałtowne burze, które doprowadzają do zniszczenia budynków i pojazdów, pożarów wywołanych uderzeniami piorunów, zniszczenia pól uprawnych;
- ekstremalne temperatury, które przyczyniają się do przegrzania i awarii urządzeń elektrycznych, wzrostu zużycia energii związanym z potrzebą chłodzenia a także do występowania zagrożeń dla zdrowia i życia (udary, zawały);
- podtopienia i powodzie, które doprowadzają do zniszczenia budynków, dróg, pojazdów, zniszczenia upraw, zanieczyszczenia pól uprawnych i wody pitnej;
- susze, których skutkiem jest zmniejszenie produkcji rolnej, co w konsekwencji prowadzi do wzrostu cen żywności, występowania niedoboru wody pitnej i niezdolności do odprowadzenia ścieków oraz do wzrostu ryzyka wystąpienia pożarów lasów i łąk.

Należy pamiętać, że każde podjęte przez nas działanie ma wpływ na otaczające nas środowisko i klimat w jakim żyjemy. Dokonując codziennych wyborów musimy mieć świadomość, że od naszych decyzji zależą losy planety, którą zostawimy naszym dzieciom i wnukom.

Więcej informacji można znaleźć w ulotce [„Co musisz wiedzieć o zmianach klimatu”](#) oraz na stronach: [AR6 Climate Change 2021: The Physical Science Basis — IPCC](#) oraz [CO2 emissions](#)

**Magiczny
Kraków**

[- Our World in Data.](#)